

POHJOIS-POHJANMAAN ILMASTOTYÖ

MAAKUNNALLISEN ILMASTOTYÖN NEUVOTTELUKUNNAN 5.KOKOUS/ KAUSI 2

Aika 18.1.2024 klo 12-14:30

Paikka Pohjois-Pohjanmaa liitto/ Siikasali, Oulu

Kokouksen sisältö

Maakuntahallituksen nimeämä Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön neuvottelukunta kokoontui Oulussa.

ELY-keskuksen valtakunnallinen ilmastoyksikkö esittäytyi ja kokouksessa pohdittiin pohjoisen ilmastotyön erityispiirteitä ja yhteistyömahdollisuuksia. Kokouksessa olivat läsnä ilmastoyksikön päällikkö Riitta Syvälä etäyhteydellä ja ilmastoasiantuntija Antti Miettinen paikan päällä.

Ilmastoyksikön toimintaa ohjaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma MISU2035, joka kokoaa toimenpiteet, joiden avulla vähennetään maatalousmaiden hiilidioksidipäästöjä, vahvistetaan metsien hiilinieluja ja -varastoja sekä edistetään ilmastokosteikkojen kehittymistä. Suunnitelma sisältää kattavan toteuttamissuunnitelman ja seurantajärjestelmän, joka ohjaa maankäyttösektorin ilmastovaikutusten seurantaa ja mahdollistaa toimenpiteiden tehokkaan arvioinnin ja kehityksen. Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma KISS2030 keskittyy hyvinvointiin ja turvallisuuteen muuttuvassa ilmastossa. Suunnitelma kattaa kolme päämäärää: tahto, keinot ja kyky sopeutua. KISS2030 sisältää 10 teemaan jaetut tavoitteet ja toimenpiteet sekä riski- ja haavoittuvuustarkastelun.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastonmuutoksen haasteissa korostuvat useat tekijät. Turvemaat toimivat merkittävänä päästölähteenä, mutta samalla niiden hallittu hyödyntäminen tarjoaa mahdollisuuden suuriin päästövähennyksiin. Metsäkato, erityisesti suometsien pellonraivaus, on merkittävä ilmiö alueella. Turvetuotantoalueiden jälkikäyttö on yksi keskeinen haaste alueen ilmastolle. Ilmastonmuutoksen seurauksena lisääntyvät rankkasateet ja mätät pellot sekä kasvintuhoojien aiheuttama paine asettavat haasteita tuotannon kannattavuudelle ja ruokaturvalle. Lisäksi metsät kärsivät hyönteis-, tuuli- ja lumituhoista. Myös metsäpalojen riski kasvaa.

Ilmastotyön neuvottelukunta esitti useita kommentteja, jotka koskivat ilmastonmuutoksen sopeutumista ja hillintää Pohjois-Pohjanmaalla. Alueellisia tulvakysymyksiä haluttiin laajemmin mukaan sopeutumisen haasteisiin. Alueella yleisten turvamaiden merkitys korostuu veden pidättämisen kautta. Aurinkokenttien raivaus, avohakkuut ja hiilinielut sekä tuulivoimaloiden maankäyttö olivat esille nostettuja haasteita. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on keskeinen teema, joka tulisi tarkentaa ilmastotiekartan päivityksessä.

Turvemaatutkimusta pidettiin tarpeellisena pitkällä aikavälillä, ja oikeudenmukaisuus elinkeinojen säätelyssä oli keskeinen huomio. Neuvottelukunta kehotti ilmastoyksikköä tuottamaan ja keräämään paikallisesti monistettavaa tietoa. Uusien teknologioiden merkitystä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja sopeutumisessa korostettiin, samoin yhteistyön muotojen kehittämistä tarvelähtöisen asiantuntijapalvelun ja kansallisten linjausten avulla.

Pohjois-Pohjanmaan liiton Ritva Isomäki kertoi ilmastotiekartan päivityksen tilanteen ja Oulun ammattikorkeakoulun Ritva Imppola, Eeva Suonerä ja Joonas Rukajärvi esittelivät Canemure-hankkeen tilaisuuksia, yhteistyötä ja julkaisuja. Päivitystyö ja hankkeen toiminta ovat edenneet suunnitelman mukaisesti. Seuraavassa ilmastotyön neuvottelukunnan kokouksessa esitellään päivitetty ilmastotiekartta, minkä jälkeen on lausuntokierros 11.4.-26.4.2024. Maakuntahallituksen hyväksymiskäsittelyyn tiekartta viedään 10.6.2024.

Kokouksessa päätetyt asiat

Kokouksessa päätettiin, että ilmastonmuutokseen sopeutumisen teema tarkennetaan ja päivitetään Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekarttaan. Seuraavan kokouksen ajankohdaksi päätettiin 11.4.2024.

Yhteenvedon laati Eeva Suonerä